

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7CdoR/5/2026
Identifikačné číslo spisu:	5724202411
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5724202411.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci oprávnenej Ing. O. W., narodenej XX. F. XXXX, C., P.O. H. XXXX/XX, proti povinnému Ing. N. W., narodenému XX. S. XXXX, D., B. L. W. XXX/X, zastúpeného AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., Martin, Škultétyho 472/10, IČO: 36868108, o nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku matky s maloletým N. W., narodeným XX. R. XXXX, bývajúcim u otca a zastúpeným procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, za účasti Krajskej prokuratúry v Žiline, Žilina, Moyzesova 20, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 9Em/6/2024, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 05. novembra 2025 sp. zn. 14CoE/8/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením z 26. februára 2025 č. k. 9Em/6/2024-140 nariadil výkon rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/137/2023 - 112 zo dňa 17. 07. 2023, právoplatný dňa 07. 08. 2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoP/121/2023 zo dňa 31. 01. 2024.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie po citácii § 376 ods. 1, § 377 Civilného mimosporového poriadku - zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“), § 3 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých a po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že styk tak, ako je upravený rozsudkom sa aktuálne nerealizuje. Maloletý odmieta kontakt s matkou a odmieta s ňou komunikovať. V minulosti, ako uviedla aj matka sa styk viac menej realizoval bez problémov, aj keď nejaké drobné problémy pri komunikácii s otcom, prípadne pri nahrádzaní termínov boli. Otec opakovane uvádzal, že sa do stretávania maloletého s matkou nemieša, ponecháva to na rozhodnutí maloletého, prípadne na vzájomné odkomunikovanie matky s maloletým dieťaťom s tým, že maloletému nebráni v styku s matkou. Matka je však presvedčená, že otec si z tohto pohľadu neplní svoju

povinnosť, ktorú mu ukladá exekučný titul, a teda, že maloletého na styk s ňou riadne a včas nepripraví. S rodinou bolo už pracované aj prostredníctvom CDR R. v rámci sociálneho alebo iného poradenstva, kde centrum konštatovalo, že s maloletým bola pomerne ťažká práca, situácia v rodine nie je najlepšia. Súd je toho názoru, že nemôže byť poskytnutá úplná voľnosť maloletému dieťaťu v takomto veku, aby sám rozhodoval o tom, či sa bude alebo nebude stretávať so svojim rodičom, keďže deti vedia veľmi rýchlo sklznúť do pozície, ktorá je pre nich jednoduchšia a pohodlnejšia. Súd nezistil žiadne vážne pochybenia zo strany matky k maloletému dieťaťu, ak len výčitky prameniace z frustrácie matky pre nestretávanie sa s maloletým. Súd je toho názoru, že otec síce nebráni styku maloletého s matkou, avšak ani nijakým spôsobom sa situáciu nesnaží spolu s matkou riešiť. Otec neplní vykonateľné a právoplatné rozhodnutie súdu v tom smere, že maloletého riadne a včas nepripravuje na stretávanie s matkou, pričom ponecháva akékoľvek rozhodnutie na neho samého, čo v tomto prípade ako rodič, ktorý zabezpečuje starostlivosť o dieťa nemôže pripustiť. Súd nariadil výkon rozhodnutia, aby mohol využiť všetky opatrenia k dobrovoľnému plneniu si povinnosti vyplývajúcej z exekučného titulu, prípadne k uskutočneniu samotného výkonu.

2. Na odvolanie povinného odvolací súd uznesením z 05. novembra 2025 sp. zn. 14CoE/8/2025 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

2.1. Odvolací súd argumentoval tým, že prieskumná činnosť súdu sa obmedzuje len na zistenie, či je exekučný titul vykonateľný, a či povinný dobrovoľne neplní, čo mu vykonateľný exekučný titul ukladá. Doposiaľ v prejednávanom prípade nedošlo k zmene, alebo k zrušeniu exekučného titulu v dôsledku prípadnej novej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, pričom odvolací súd konštatuje, že zo spisu nevyplýva existencia skutočností, ktoré by odôvodňovali nemožnosť realizácie styku maloletého s oprávnenou v zmysle exekučného titulu, ktorým je rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 9P/137/2023-112 zo dňa 17. 07. 2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoP/121/2023 zo dňa 31. 01. 2024.

2.2. Odvolací súd konštatuje, že žiaden z odvolacích dôvodov uvádzaných povinným v predmetnom odvolaní dikcií § 377 ods. 1 a 2 CMP nezodpovedá. K odvolacím námietkam povinného, v ktorých zvyrazňuje postoj maloletého k styku s oprávnenou, odvolací súd dáva do pozornosti, že práva účastníkov, záujem maloletého dieťaťa a individuálnosť každého prejednávaného prípadu zákonodarca zohľadnil v právnej úprave účinnej do 31. 10. 2023, ktorá ukladala súdu povinnosť pred nariadením výkonu rozhodnutia zisťovať existenciu ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu (§ 3 vyhlášky č. 207/2016 Z. z. v znení účinnom do 31. 10. 2023). V tejto súvislosti nie je možné opomenúť, že prijatím vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 413/2023 Z. z. zo dňa 16. 10. 2023, došlo s účinnosťou od 01. 11. 2023 k zmene § 3 vyhl. č. 207/2016 Z. z. v tom smere, že súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu (§ 3 ods. 1 vyhlášky č. 413/2023 Z. z.). Uvedené znamená, že zákonodarca upustil od právnej úpravy ohľadne skúmania, tzv. ospravedlniteľných dôvodov, práve pri ktorých bol súd povinný zohľadňovať najmä správanie sa povinného pri plnení povinnosti, správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého dieťaťa.

2.3. Pokiaľ povinný v odvolaní uvádzal, že sa mu v danom štádiu konania javí vhodný postup podľa § 390 ods. 1 písm. c) CMP, odvolací súd sa s jeho názorom nestotožnil. Z obsahu spisového materiálu podľa zistení odvolacieho súdu vyplýva, že v danej fáze konania bolo úlohou okresného súdu rozhodnúť o nariadení výkonu rozhodnutia, resp. o zamietnutí návrhu na výkon rozhodnutia. Z procesného hľadiska na zastavenie konania neboli splnené zákonné podmienky, zastavenie výkonu rozhodnutia v danej fáze konania neprichádza do úvahy, prichádza do úvahy až po jeho nariadení.

2.4. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že povinný dobrovoľne neplnil, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul a v konaní neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, ktoré spôsobili zánik uloženej povinnosti. Súd prvej inštancie správne postupoval v zmysle vyhlášky, keď po podaní návrhu oprávnenej na nariadenie výkonu rozhodnutia, pred vydaním rozhodnutia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťoval, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu, pričom dostatočným spôsobom skúmal aj správanie a konanie oboch rodičov a rovnako sa zaoberal aj záujmom maloletého dieťaťa. Odlišný názor povinného na to, čo je v

najlepšom záujme maloletého oproti názoru súdu neznamená, že súd opomenul konať v záujme maloletého.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie povinný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP žiadajúc, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Dovolanie odôvodnil tým, že pod uplatnený dovolací dôvod možno subsumovať nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia a vady v procese dokazovania. Konajúce súdy sa zhodli na tom, že otec styku s maloletým nebráni, avšak zároveň uvádzajú, že sa nesnaží situáciu riešiť spolu s matkou, a z tohto dôvodu nariadili výkon rozhodnutia bez ohľadu na možné traumatizujúce následky pre maloletého. Maloletý vo svojej výpovedi opakovane uviedol, že problém vidí v novom partnerovi matky, ako aj v preňho novom prostredí, v ktorom matka býva. Súd pritom priamym spôsobom spochybnil práva maloletého. Dovolateľ ďalej poukázal na znenie vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 207/2016 Z. z., podľa ktorej je pri rozhodovaní o nariadení výkonu rozhodnutia potrebné prihliadať na zásady vyplývajúce z Dohovoru o právach dieťaťa, najmä zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa, rešpektovanie jeho práv a právo maloletého na vypočutie. Otec predkladal dôkazy, z ktorých vyplýva jeho snaha riešiť situáciu. Súd prvej inštancie na tieto dôkazy neprihliadol a nevykonával žiadny z navrhovaných dôkazov (SMS komunikáciu, komunikáciu ohľadom náhradných stretnutí, záznamy zo stretnutí z CDR), pričom odvolací súd rozhodnutie potvrdil, avšak bez uvedenia dostatočných dôvodov. Povinný považuje odôvodnenie za nedostatočné, keďže odvolací súd sa náležite nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou predloženou v konaní. Počas celého konania otec poukazoval na svoju snahu situáciu riešiť a zúčastňoval sa poradenstva v Centre pre deti a rodiny v R., pričom v odôvodnení absentuje vysvetlenie, prečo sa odvolací súd touto argumentáciou nezaoberal. Dovolateľ je toho názoru, že nevykonanie navrhovaného dokazovania zakladá nepreskúmateľnosť potvrdzujúceho rozhodnutia.

4. Oprávnená matka vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že odôvodnenie napadnutého uznesenia spĺňa požiadavky na preskúmateľnosť. Dovolanie otca považuje za polemiku so skutkovými zisteniami. Konajúce súdy sa otázkou najlepšieho záujmu maloletého zaoberali a zohľadnili všetky relevantné okolnosti. Podľa oprávnenej nariadenie výkonu rozhodnutia predstavovalo reakciu na vyčerpanie miernejších opatrení. Navrhla podané dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je od 01. júla 2016 upravený zákonom č. 161/2015 Z. z. Civilným mimosporovým poriadkom. Podľa § 373 CMP na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak. Civilný mimosporový poriadok v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahuje vo všeobecnej časti osobitné ustanovenia o dovolaní, ktoré sa však netýkajú výkonu rozhodnutí vo veciach maloletých. Keďže ustanovenia § 370 až § 391 štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku neobsahujú osobitné ustanovenia o dovolaní, aj pre výkon rozhodnutia platí vzájomný vzťah medzi Civilným mimosporovým poriadkom a Civilným sporovým poriadkom upravený v ustanovení § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Posudzovanie prípustnosti dovolania vo veciach výkonu rozhodnutia maloletých je preto potrebné posudzovať podľa ustanovení Civilného sporového poriadku.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za

splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

8. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

9. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

10. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Dovoláním bolo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bol na základe návrhu oprávnenej nariadený výkon rozhodnutia ohľadom styku matky s maloletým. Povinný vyvodzoval prípustnosť ním podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. V zmysle záverov Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrených v uznesení z 27. októbra 2022 sp. zn. IV. ÚS 540/2022 ako aj v náleze z 02. marca 2023 sp. zn. III. ÚS 546/2022 najvyšší súd pristúpil k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

13. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu veci za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia a na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019). Pri posudzovaní namietaného nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v

kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

15. Dovolateľ namieta existenciu vady konania podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá spočíva v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu. Súčasne namieta nevykonanie ním navrhnutých dôkazov, najmä SMS komunikácie, komunikácie ohľadom náhradných stretnutí a záznamov zo stretnutí z centra pre deti a rodiny. V tejto súvislosti poukazuje aj na porušenie zásad ochrany práv maloletého, predovšetkým princípu najlepšieho záujmu dieťaťa a práva maloletého byť vypočutý. Uvedené nedostatky podľa neho vedú k nepreskúmateľnosti rozhodnutia (bod 3.1.).

16. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Věcná spojitost' odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydané rozhodnutie musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozhodnutia, ktorého rozsah je závislý od povahy vydaného rozhodnutia.

17. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Ustanovenie § 387 ods. 2 CSP síce umožňuje odvolaciemu súdu, aby sa v potvrdzujúcom uznesení, ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody, avšak aj v takom prípade je v zmysle § 387 ods. 3 veta druhá CSP povinný vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

18. Dovolací súd vyhodnotil rozhodnutia oboch súdov nižších inštancií v ich vzájomnej jednote a dospel k záveru, že odvolací súd rozhodujúci o opravnom prostriedku povinného sa vysporiadal s právne relevantnou argumentáciou adekvátne a preskúmateľne, pričom je potrebné zvýrazniť, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal tak vyhodnotením skutkového stavu ako aj právnymi závermi, na ktoré odkázal mimo iného i odvolací súd.

19. Za porušenie práva na spravodlivý proces považoval povinný (dovolateľ) nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia, nedostatočnosť jeho odôvodnenia.

19.1. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa účastníci domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. Prijaté rozhodnutie odvolací súd náležite vysvetlil.

19.2. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva otca na spravodlivý proces. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania otca maloletého, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje prečo, rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení výkonu rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/137/2023-112 zo 17. júla 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom

07. augusta 2023, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoP/121/2023 zo dňa 31. januára 2024 s ohľadom na zistený skutočný stav veci, pretože otec si neplní povinnosti, ktoré mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, považoval za vecne správne. Zároveň na zdôraznenie jeho správnosti doplnia aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami otca. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 19. až 25.), ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie (body 5. až 12.) v kompletizujúcej jednote, nevyplýva nedostatočné odôvodnenie, ani nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

19.3. Civilný mimosporový poriadok v § 377 ods. 2 špecifikuje len dva odvolacie dôvody proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia, a to, že 1/ exekučný titul nie je vykonateľný (z formálneho alebo materiálneho hľadiska). Pri materiálnej vykonateľnosti pôjde napr. o neurčitosť výroku, označenia účastníkov, lehoty na plnenie a pod., 2/ okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti. Dôvodom môže byť zrušenie, alebo zmena rozhodnutia ako exekučného titulu, smrť povinnej osoby znamenajúca zánik práva z exekučného titulu a pod. Odvolací súd konštatoval nenaplnenia dôvodov v zmysle § 377 ods. 2 CMP.

19.4. Dovolateľovi sa podaným dovolaním nepodarilo účinne spochybniť rozhodnutie odvolacieho súdu o nenaplnení podmienok pre náležité uplatnenie vyššie uvedených odvolacích dôvodov povinným. Žiada sa pripomenúť, že odvolacie dôvody sa môžu týkať len takých skutočností, ktoré by znamenali nemožnosť realizovať výkon rozhodnutia. Nepôjde o dôvody, ktoré sa týkajú merita veci rozhodnutej súdom v základnom konaní. Tvrdenia dovolateľa uvedené v dovolaní nepredstavujú okolnosti zakladajúce nevykonateľnosť exekučného titulu, alebo zánik uloženej povinnosti v exekučnom titule (§ 377 ods. 2 CMP).

19.5. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie tiež vyplýva, že súd sa otázkou najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa zaoberal. Súd vo svojich úvahách zohľadnil viaceré skutočnosti, ktoré sú pre posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa relevantné, najmä odmietanie kontaktu zo strany maloletého, kvalitu vzťahu medzi maloletým a matkou, správanie oboch rodičov, ako aj zistenia odborného zariadenia CDR Nepcally o nepriaznivej situácii v rodine. Zároveň zdôraznil, že dieťa nemôže mať v danom veku úplnú voľnosť rozhodovať o tom, či sa bude stretávať s rodičom, keďže takýto prístup nemusí byť v jeho prospech. Súd taktiež konštatoval, že na strane matky neboli zistené závažné pochybenia vo vzťahu k maloletému a poukázal na povinnosť otca aktívne prispievať k realizácii styku, ktorú si podľa jeho názoru riadne neplní (porovnaj bod 11. odôvodnenia prvoinštančného uznesenia). Odvolací súd výslovne uvádza, že sa zaoberal aj záujmom maloletého dieťaťa, skúmal správanie oboch rodičov, čo je nevyhnutná súčasť posudzovania záujmu dieťaťa a zároveň odmietol argument, že rozdielny názor povinného znamená porušenie tohto princípu (porovnaj bod 25. odôvodnenia odvolacieho uznesenia). Zároveň maloletý bol vypočutý pred kolíznym opatrovníkom a jeho výpoveďou sa súdy zaoberali (porovnaj bod 4. odôvodnenia prvoinštančného uznesenia).

20. Dovolací súd v rámci dovolacieho prieskumu existencie vady podľa § 420 písm. f) CSP v konaní skúma, či odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje úvahu, ktorá viedla súd ku konečnému rozhodnutiu vo veci, a či táto úvaha súdu je relevantná, racionálna, logická a zrozumiteľná, a tým pádom aj preskúmateľná v tom smere, či účastníci dostali jasnú odpoveď na otázku, z akých dôvodov boli či neboli v konaní úspešní. Na základe takéhoto nazerania na napadnuté rozhodnutie dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia obsahuje zrejme a jasné dôvody, ktoré viedli odvolací súd k stotožneniu sa so závermi súdu prvej inštancie, že zistený skutočný stav veci odôvodnil nariadenie výkonu rozhodnutia.

21. Pokiaľ dovolateľ namietal skutkové závery súdov nižších inštancií, dovolací súd konštatuje, že hodnotenie skutkových okolností, na ktoré odvolací súd pri svojich úvahách vzal zreteľ, dovolaciemu prieskumu nepodlieha. Pokiaľ dovolateľ, vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ust. § 420 písm. f) CSP, namietal aj neúplné a nesprávne zistenie skutkového stavu súdmi nižšej inštancie, najvyšší súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj na

rozhodnutia 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9Cdo/159/2022). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, k čomu však podľa dovolacieho súdu v prejednávanej veci nedošlo.

22. Otec v dovolaní argumentuje, že predkladal dôkazy, z ktorých vyplýva jeho snaha riešiť situáciu. Vytýkal súdu prvej inštancie, že na tieto dôkazy neprihliadol a nevykonával žiadny z navrhovaných dôkazov (SMS komunikáciu, komunikáciu ohľadom náhradných stretnutí, záznamy zo stretnutí z CDR), pričom odvolací súd rozhodnutie potvrdil, avšak bez uvedenia dostatočných dôvodov.

22.1. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

22.2. K uvedenej výhrade možno potom uviesť, že hoci odvolací súd vo svojom rozhodnutí výslovne nereagoval na všetky dôkazy predkladané otcom, takýto postup nemožno považovať za pochybenie. Odvolací súd totiž nie je povinný vyjadriť sa ku každému jednotlivému dôkazu alebo argumentu účastníka konania, ale len k tým, ktoré považuje za podstatné pre rozhodnutie veci. Z jeho postupu je zrejmé, že dôkazy predkladané otcom nepovažoval za rozhodujúce pre posúdenie splnenia jeho povinností vyplývajúcich z vykonateľného rozhodnutia.

22.3. Zároveň platí, že aj keby boli tieto dôkazy vykonané alebo podrobnejšie vyhodnotené, nemohli by mať vplyv na záver súdu o tom, že povinný si riadne neplní svoju povinnosť zabezpečiť realizáciu styku. Predmetom konania totiž nebolo hodnotenie čiastkových komunikačných aktivít medzi rodičmi, ale posúdenie, či dochádza k reálnemu napĺňaniu súdom upraveného styku. Za tejto situácie preto absencia podrobného vysporiadania sa s uvedenými dôkazmi nemohla mať za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia.

23. Pokiaľ povinný vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP aj v dôsledku právnej argumentácie súdov [napr. o (ne)zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého a pod.], čím malo byť porušené jeho právo na spravodlivý proces. Dovolací súd k tomu uvádza, že už podľa predchádzajúcej procesnej úpravy dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a tiež 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 7Cdo/26/2010, 8ECdo/170/2014). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je ani v súčasnosti (po 01. júli 2016) žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľom tvrdenú vadu zmatečnosti, zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/86/2020). V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 06. marca 2019 sp. zn. I. ÚS 61/2019 aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje CSP, je opodstatnený názor, podľa ktorého nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúci odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP (9Cdo/248/2021, 9Cdo/73/2020, 9Cdo/121/2020). Napokon je potrebné uviesť i to, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantné, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného

súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

24. Súd prvej inštancie sa návrhom matky-oprávnenej podľa § 376 ods. 1 CMP zaoberal a v rámci zisťovacej fázy zohľadnil správanie oprávnenej a povinného, ako aj názor maloletého, na tento účel nariadil pojednávanie a obrátil sa na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, čím učinil za dosť právnej úprave tejto fázy napadnutého konania.

25. Byť spolu je pre rodičov a jeho dieťa jeden zo základných prvkov rodinného života, a to aj v prípade, že sa vzťah rodičov rozpadol [Voleský proti Českej republike, rozsudok, 29. 06. 2004, č. 63627/00, § 117]. Ak je preukázaná existencia rodinného puta, štát by mal v zásade konať tak, aby umožnil rozvoj tohto puta, a mal by prijať vhodné opatrenia na nadviazanie styku medzi dotýčným rodičom a jeho dieťaťom [tamtiež, § 118]. Na štáty sú tu kladené pozitívne záväzky, v rámci ktorých sa posudzuje, či urobili všetko, čo od nich bolo možné rozumne (reasonably/raisonnablement) požadovať [Nuutinen proti Fínsku, rozsudok, 27. 06. 2000; a Fiala proti Českej republike, rozsudok, 18. 07. 2006, č. 26141/03, § 96]. Medzi pozitívne záväzky štátu patrí predovšetkým povinnosť zavedenia vhodných a dostatočných právnych nástrojov na zabezpečenie legitímnych práv zúčastnených osôb a plnenie súdnych rozhodnutí, príp. vhodných zvláštnych opatrení.

26. Výkon rozhodnutia vo veci maloletých upravuje Civilný mimosporový poriadok v § 370 a nasl., pričom rozlišuje začatie vykonávacieho konania, fáza zisťovania skutočností, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu (§ 3 vyhlášky č. 207/2016 Z. z.), vydanie uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo uznesenia o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia a preventívna fáza. Začatie vykonávacieho konania je aktom navrhovateľa alebo súdu, ktorým sa začína konanie, predmetom ktorého má byť nútený výkon rozhodnutia. Ak súd nariadil výkon rozhodnutia, konanie prechádza do preventívnej fázy. V rámci preventívnej fázy, ktorá predchádza samotnému odňatiu dieťaťa, má súd niekoľko možností, ktoré môže využiť kumulatívne alebo jednotlivo: výzva na plnenie - písomne alebo na pojednávaní, zisťovanie dôvodov neplnenia u Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a obce, odkázanie na stretnutie s mediátorom, pokuta, pozastavenie výplaty. Fáza samotného odňatia dieťaťa nastupuje v prípade, ak preventívna fáza nevedla k dobrovoľnému plneniu, okrem prípadov, keď súd preventívnu fázu nerealizuje. Vtedy odňatie dieťaťa nastupuje po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia (porov. Smyčková, R., Števček, M., Tomašovič, M., Kotrecová, a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2024. s. 1034.).

27. Konajúcimi súdmi prezentované závery (porovnaj body 1. a 2.1. až 2.5.) nejavia známky nedostatočného odôvodnenia resp. arbitrárnosti.

28. Najvyšší súd z uvedeného dôvodu procesne neprípustné dovolanie povinného, ktorým namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP, odmietol.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.